

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК
АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я
Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 3 (80) 2014
Том 2

Миколаїв
2014

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/3 видання включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шибанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.

К.М. Думенко, д.т.н., доц.

В.П. Клочан, к.е.н., доц.

М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.

В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шибаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишнеvsька, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.В. Скрипнюк, д.ю.н., проф.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; В.С. Дога, д.е.н., проф. (Молдова).

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; В.П. Лялякіна, д.т.н., проф. (Росія).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; Л.С. Патрева, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; В.А. Захаров, д.с.-г.н., проф. (Росія); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К. Антипова, д.с.-г.н., доц.; В.І. Січкач, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Майкл Бьоме, проф. (Німеччина).

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 2 від 28.10.2014 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний аграрний університет, 2014

ОБЛІК РЕЗУЛЬТАТІВ РЕЙТИНГОВОЇ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

О. Г. Обмок, асистент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Внесено пропозиції щодо удосконалення рейтингової оцінки результатів праці науково-педагогічних працівників. Запропоновано зміни в структурі 66 рахунку.

Ключові слова: рейтинг, мотивація праці, науково-педагогічні працівники, оцінка результатів праці.

Постановка проблеми. Успішність економічного розвитку держави та суспільства залежить від високого інтелектуального потенціалу нації, який формує вища освіта. Світова глобалізація невпинно впливає на всі сфери суспільного життя, в тому числі і на освіту. Основною ознакою глобалізації в галузі вищої освіти є прагнення країн світу до досягнення високої якості освітніх послуг. Глобалізаційні процеси сприяють загостренню конкуренції на міжнародному ринку освітніх послуг та ринку праці. Українські вищі навчальні заклади (далі – ВНЗ) ще не здатні в повній мірі конкурувати з іноземними, але конкуренція всередині країни постійно зростає. Сьогодні деякі ВНЗ уже беруть участь у міжнародних рейтингах. Так, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», Донецький національний технічний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, які брали участь у міжнародному рейтингу «QS Subject Rankings», серед 873 ВНЗ зайняли позиції нижчі 600 місця [4]. Враховуючи це, Україна потребує постійного підвищення якості та конкурентоспроможності вищої освіти, що забезпечить успішну участь вищих навчальних закладів в основних міжнародних рейтингах кращих університетів.

Загострення конкуренції університетів зумовлює проведення постійного моніторингу вищої освіти та застосування рейтингів вищих навчальних закладів. Участь ВНЗ у рейтингах забезпечує прагнення до постійного підвищення рівня їх

досягнень щодо якості освітньої діяльності. Також рейтинг сприяє розробленню стратегії ефективного управління вищого навчального закладу щодо повного задоволення потреб споживачів на ринку освітніх послуг та ринку праці. Діяльність ВНЗ, його спроможність займати належне місце в ієрархії ринку освіти залежить від продуктивності та ефективності праці науково-педагогічних працівників (далі – НПП). Основними стимулами високопродуктивної діяльності НПП є адекватна оцінка та облік результатів їх праці та відповідна оплата праці. Рейтингова оцінка діяльності працівників вищих навчальних закладів враховує ці фактори мотивації праці науково-педагогічного персоналу та забезпечує посилення колективної зацікавленості викладачів в покращенні кінцевих результатів діяльності ВНЗ, отриманні вищих позицій у міжвузівських рейтингах.

Потребує дослідження та удосконалення відображення результатів рейтингової оцінки в бухгалтерському обліку. Важливим аспектом є належна організація обліку результатів рейтингової оцінки, яка повинна враховувати інформаційні потреби керівників ВНЗ.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Проблеми конкурентоспроможності та рейтингової оцінки діяльності вищих навчальних закладів досліджують у своїх працях Гельвановский М. І., Згуровский М. З., Єгоршин А. П., Корчагова Л. А., Лівандовська А. Д., Шарова Ю. П. Питання рейтингової оцінки та обліку результатів праці науково-педагогічних кадрів вищих навчальних закладів висвітлюються у роботах Єгоршина Є., Ібатулліна И. И., Кучера М. М., Мельничука Д. А., Огійчука М. Ф., Попова Г. Х., Роздобудько Е. В., Серьогіна С. С., Татарникова А. А., Шостака А. В. Не зважаючи на велику кількість досліджень, на даний час питання оцінки та обліку результатів праці науково-педагогічних працівників не втрачає своєї актуальності та потребує подальших досліджень.

Цілі дослідження. Внести пропозиції щодо удосконалення рейтингової оцінки результатів праці науково-педагогічних працівників та їх відображення в бухгалтерському обліку.

Виклад основного матеріалу. Якість освітніх послуг, і як результат – конкурентоспроможність та рейтинг ВНЗ, залежать від професіоналізму та працездатності науково-педагогічного персоналу закладу. Результативність діяльності університету – це сукупність результатів діяльності окремих працівників. На ефективність праці НПП, як і працівників будь-якої іншої галузі економіки, впливає рівень матеріального стимулювання праці та впроваджена в установі система мотивації праці. Праця науково-педагогічних працівників має творчий характер, що спричиняє проблеми при визначенні чітких критеріїв оцінки і строгих кінцевих результатів їх праці. Як наслідок виникає складний комплекс завдань, пов'язаних з оцінюванням результатів творчої діяльності та мотивацією праці. Тому перед керівниками ВНЗ постає гостра проблема розробки та впровадження ефективної системи мотивації, яка б виконувала свої функції стимулювання працівників до підвищення результативності. Деякі університети світу та України, серед них і НУБіП України, використовують рейтингову систему оплати праці.

Рейтингова оцінка діяльності працівника вищого навчального закладу дозволяє здійснити диференційоване підвищення посадових окладів науково-педагогічних та наукових працівників у поточному році за результатами їх індивідуальної діяльності у попередньому році. Це підвищення залежить від показника рейтингу, який визначається в результаті оцінки діяльності працівника за всіма видами робіт [1].

Введення рейтингової оцінки у ВНЗ передбачає: створення інформаційної бази для аналізу і оцінки результатів діяльності викладачів, кафедр і факультетів (інституту) університету; визначення кращих показників; відповідність сучасним тенденціям розвитку вищої освіти України; посилення зацікавленості науково-педагогічних працівників у підвищенні своєї професійної кваліфікації, освоєнні передового педагогічного досвіду, творчому підході до процесу викладання; забезпечення більшої об'єктивності оцінок якості діяльності викладачів за рахунок повноти та достовірності інформації; посилення колективної зацікавленості викладачів в покращенні кінцевих результатів підготовки освітньо-кваліфікаційних рівнів

випускників; диференціація оцінки діяльності для забезпечення підтримки найбільш ефективної частини викладацького складу.

Суть методики полягає у визначенні коефіцієнтів, що найбільш точно характеризують внесок кожного окремого працівника у навчально-науково-виховний процес. Діяльність викладача багатогранна і включає в себе навчальну, наукову, науково-інноваційну, науково-методичну та культурно-виховну роботу. Для кожного виду діяльності розробляється система показників (видів робіт), які мають свою норму часу. Важливо, щоб норми часу для планування й обліку роботи НПП затверджувались і доводились керівництвом до викладачів на початку звітного періоду для того, щоб працівник міг визначитись із пріоритетними напрямками його роботи. Необхідно зазначити, що використання надмірної кількості показників ускладнюють систему визначення рейтингу НПП і не завжди сприяють підвищенню ефективності і об'єктивності оцінки.

На сьогоднішній день не розроблено єдиної уніфікованої методики оцінки результатів діяльності НПП. Кожний вищий навчальний заклад самостійно розробляє власну рейтингову систему. При розробленні критеріїв рейтингової оцінки, необхідно враховувати такі аспекти:

- 1) відповідність критеріїв акредитаційним вимогам до діяльності закладу, вимогам до дослідницьких університетів та відповідність показникам міжвузівських та світових рейтингів ВНЗ;
- 2) диференціювання показників за науковим ступенем та вченим званням;
- 3) розробка окремої системи показників для кожного факультету (відділу, кафедри);
- 4) обов'язкова наявність розділу «Міжнародна діяльність» та розробка коефіцієнтів, що ефективно стимулюють працівників до підвищення своєї діяльності в міжнародних програмах та проектах;
- 5) обов'язкова розробка розділів з навчальної, наукової, інноваційної та міжнародної діяльності для дослідницьких університетів;
- 6) застосування рейтингової оцінки до всіх працівників ВНЗ.

Розглянемо ширше зазначені вище аспекти.

Критерії (показники) оцінки діяльності НПП за всіма видами робіт мають відповідати потребам управління, ґрунтуватися на акредитаційних вимогах до діяльності закладу, вимогах до дослідницьких університетів та відповідати показникам міжвузівських рейтингів ВНЗ України. Такий підхід націлює викладачів на виконання тих видів робіт і в тому обсязі, який підвищить загальний рейтинг вищого навчального закладу та вирішить його пріоритетні задачі. Потрібно також враховувати, що критерії рейтингової оцінки НПП ВНЗ мають відповідати критеріям міжуніверситетських рейтингів, це значно скоротить затрати матеріальних і трудових ресурсів закладів, оскільки сформована інформаційна база результатів рейтингу викладачів окремого закладу може бути використана для Національної системи рейтингового оцінювання вищих навчальних закладів частково або в повній мірі.

Показники оцінки результативності праці необхідно диференціювати за науковим ступенем та вченим званням. Некоректно оцінювати трудові досягнення асистента і професора за єдиними критеріями тому, що асистент не має можливості виконувати такі види робіт, як участь у науково-методичних комісіях, експертних радах, участь у редколегіях фахових наукових видань та інше. А отже, не може підвищити свій рейтинг за рахунок цих показників.

Для кожного факультету (відділу, кафедри) необхідно розробити свою систему показників, оскільки діяльність різних факультетів може значно відрізнитись. Так, наприклад, значно підвищує коефіцієнт рейтингу викладача отримані патенти за винахідництво, при цьому для діяльності багатьох кафедр не характерно отримання патентів і викладачі не мають змоги підвищувати свій рейтинг за рахунок такого показника. Тобто для всіх факультетів необхідно розробити характерні їх діяльності системи показників або методики вирахування кінцевого коефіцієнта, щоб кожний викладач мав змогу набрати високий коефіцієнт.

Обов'язково рейтингова оцінка має включати розділ – міжнародна діяльність. Показники даного розділу мають характеризувати результати діяльності НПП в міжнародних проектах та програмах, отриманні грантів; участь викладачів, студентів,

аспірантів, докторантів у міжнародних заходах (наукові конференції, симпозиуми та семінари, викладання, стажування, наукові дослідження, виробнича практика та навчання за кордоном); публікації в провідних зарубіжних виданнях та цитування; навчання іноземних громадян; досягнення студентів та викладачів у міжнародних виставках, фестивалях, творчих конкурсах та спорту. Міжнародна діяльність є обов'язковою умовою для дослідницьких університетів, а також є критерієм у Національній системі рейтингового оцінювання вищих навчальних закладів. Тому управлінці ВНЗ мають розробити такі норми часу, які б значно підвищували коефіцієнт працівника і стимулювали його до виконання саме цих видів робіт.

Що стосується конкретно дослідницьких університетів, то їх рейтингові системи обов'язково мають включати показники навчальної, наукової, інноваційної та міжнародної діяльності, які зазначені в Положенні про дослідницький університет [3].

Необхідно також зауважити, що рейтинг має застосовуватись до всіх працівників університету. Так, в НУБіП України з врахуванням показників рейтингу підвищують заробітну плату лише штатним працівникам. На оплату праці сумісників рейтинг ніяк не впливає. В цьому випадку рейтинг не лише ніяк не відображається на підвищенні ефективності праці сумісників, а й виступає значним демотиватором. Такі працівники не мають вагомому стимулу для досягнення необхідних показників, і їх незначні коефіцієнти негативно впливають на середній рівень рейтингу кафедри і загалом рейтинг університету. Крім того, процес визначення показників рейтингової оцінки займає значну кількість часу і сил працівників, що є негативним фактором. Перелічені вище проблеми зменшують ефективність системи рейтингової оцінки НПП.

Врахування розглянутих проблем та пропозицій підвищить ефективність використання рейтингової оцінки діяльності НПП та системи мотивації у ВНЗ.

Мотивація науково-педагогічного працівника буде ефективною лише в тому випадку, коли результати рейтингу, розраховані коефіцієнти будуть підтверджені належним рівнем заробітної плати, на який розраховував працівник в процесі досягнення певних показників рейтингу. Вищі навчальні

заклади, які використовують рейтингову оцінку результатів праці НПП, при плануванні показників кошторису та розрахунку видатків на оплату праці мають враховувати мотиваційні виплати за рейтинг, які будуть здійснюватись за рахунок спеціального фонду ВНЗ.

Важливе значення має не тільки об'єктивна оцінка результатів праці. Також необхідно точно і в повній мірі відобразити результати діяльності викладачів в бухгалтерському обліку, щоб розрахувати їм відповідну заробітну плату. Керівництво ВНЗ вимагає від обліку не лише накопичувати та систематизувати результати рейтингу, але й деталізувати їх для отримання аналітичної інформації, яка забезпечить здійснення планування та прийняття управлінських рішень щодо удосконалення мотиваційної системи. В бухгалтерському обліку суми мотиваційних виплат за рейтингом, розраховані з врахуванням коефіцієнтів, необхідно відображати на окремих аналітичних рахунках обліку.

Фіксування результатів рейтингової оцінки на окремих аналітичних рахунках дає можливість:

- аналізувати отриману інформацію з метою прийняття управлінських рішень;
- здійснювати оцінку продуктивності праці НПП;
- удосконалювати рейтингову оцінку діяльності НПП.

Таким чином, до рахунку 66 пропонується відкрити аналітичний рахунок 6613 «Виплати за результатами рейтингу», до якого належать:

- 66131 «Навчальна робота»;
- 66132 «Наукова робота»;
- 66133 «Науково-методична робота»;
- 66134 «Інноваційна діяльність»;
- 66135 «Культурно-виховна робота».

У кожному вищому навчальному закладі відкриваються власні аналітичні рахунки до запропонованого рахунку 6613 залежно від розділів рейтингової оцінки діяльності НПП.

Використання запропонованого аналітичного рахунку 6613 «Виплати за результатами рейтингу» дасть можливість здійснювати аналіз ефективності рейтингової системи. Управлінці зможуть відслідкувати пропорційність збільшення витрат

на оплату праці у вигляді виплат за рейтинг до продуктивності праці НПП, проаналізувати дієвість цих виплат.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Науково-педагогічні працівники забезпечують ефективну діяльність ВНЗ, його конкурентоспроможність та формують імідж закладу. Тому мотивація працівників до високопродуктивної праці є основним завданням управлінців ВНЗ. Велике значення в системі мотивації НПП відіграє об'єктивна оцінка результатів діяльності та відображення їх в обліку. Рейтингова оцінка результатів праці НПП вирішує питання контролю якості діяльності науково-педагогічного персоналу, а також виконує завдання мотивації працівників та підвищення продуктивності їх праці. Удосконалення облікового забезпечення, а саме використання аналітичного рахунку 6613 «Виплати за результатами рейтингу», дозволить систематизувати детальну інформацію про результати діяльності викладачів, аналізувати динаміку продуктивності праці та її оплати. Надасть можливість використовувати деталізовану аналітичну інформацію з метою прийняття управлінських рішень щодо удосконалення мотиваційної системи та підвищення ефективності праці НПП.

Список використаних джерел:

1. Мельничук Д. А. Методика оценки эффективности труда научно-педагогических работников и структурных подразделений в Национальном аграрном университете Украины //Науковий вісник НАУ. — К. : НАУ, 2002. — С. 9—31.
2. Мокін Б. І. Математичні моделі в системах управління ефективністю діяльності професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів : монографія. — Вінниця : УНІВЕРСУМ Вінниця, 2008. — 132 с.
3. Положення про дослідницький університет : постанова Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2010 р. N 163
4. QS World University Rankings – 2012. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2012>

Е. Г. Обмок. Учет результатов рейтинговой оценки деятельности научно-преподавательского персонала.

Внесены предложения по усовершенствованию рейтинговой оценки результатов труда научно-педагогических работников. Предложены изменения в структуре 66 счета.

О. Обмок. Accounting of results of the rating activity of scientific staff.
Suggestions are made in relation to the improvement of job evaluation rating of scientists and pedagogical workers. It is offered to change the 66th account's structure.

ЗМІСТ

Обліково-аналітичне, фінансово-кредитне та інформаційне забезпечення розвитку аграрного сектора економіки України	5
О. Ю. Єрмаков. Методологія економічного дослідження аграрних проблем.....	3
В. В. Липчук, Б. І. Шувар. Оцінка інноваційності розвитку сільського господарства.....	13
О. М. Крамаренко. Вплив інфляції на результати роботи банківської системи України.....	22
І. В. Мельниченко. Загиблі посіви в контексті інформаційного забезпечення виробничого менеджменту.....	29
Є. М. Руденко. Удосконалення механізму управління податковими платежами сільськогосподарських підприємств.....	35
Bozena Kaczmarek. Innovation risk in agricultural production.....	44
С. В. Сендецька. Основні тенденції розвитку ринку маркетингових комунікацій України.....	53
Н. В. Войтович. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку аграрної сфери економіки України	59
І. В. Ксьонжик. Формування концепції інфраструктурного забезпечення соціально-економічного розвитку сільських територій України	67
А. Ю. Корабахіна. Особливості застосування АВС-аналізу у процесі формування товарного асортименту сільськогосподарської продукції	75
О. Г. Обмок. Облік результатів рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників	83
А. Л. Коляда. Аналітичний інструментарій ідентифікування латентних чинників ефективного управління підприємствами.....	91
Соціально-економічні напрями підвищення привабливості та конкурентоспроможності аграрного сектора	101

Б. В. Погріщук. Формування наукового середовища як основи розвитку інноваційної економіки.....	101
В. І. Мельник, Г. Б. Погріщук. Організаційно-економічний механізм відтворення в агропромисловому комплексі на засадах екологічної безпеки	111
І. А. Ажаман. Розвиток екологічного аудиту в сільському будівництві.....	119
Н. А. Грецька. Особливості державного регулювання розвитку оптових ринків сільськогосподарської продукції в Україні	126

Пріоритетні напрямки інноваційної діяльності землеробської галузі..... 134

Н. В. Палапа, І. О. Сігалова, О. В. Крикунова, А. М. Карпук. Комплексна оцінка загальної деградованості орних земель.....	134
С. М. Ковтун-Водяницька, В. В. Тарасова, Є. Ю. Полукарова, С. С. Древова. Малопоширені інтродуценти роду <i>pereta</i> l. Як нове джерело для вітчизняної виноробної галузі	144
Н. В. Поляшенко. Характеристика гумусового стану схилених чорноземних ґрунтів степу України.....	151

Актуальні питання сучасних технологій виробництва і переробки тваринницької сировини та її стандартизації 158

В. С. Топіха, В. Я. Лихач, С. В. Кіш. Результати племінної роботи з внутрішньопорідним типом свиней породи дюрок української селекції «степовий» в умовах ПАТ «Племзавод «Степной» Запорізької області	158
Т. В. Підпала, О. С. Марикіна. Вплив жуйних процесів на молочну продуктивність корів різних порід.....	166
Л. С. Патрєва. Вплив калібрування яєць качок кросу «Темп» на їх інкубаційні якості.....	173

В. А. Кириченко, Є. В. Баркар, С. П. Кот. Зв'язок молекулярно-генетичних маркерів з показниками живої маси ягнят при народженні	178
А. А. Рукавиця, С. І. Луговий. Аналіз результатів використання селекційних (оціночних) індексів як критеріїв відбору племінних свиноматок.....	182
Г. А. Данильчук, О. О. Кравченко, М. Г. Савчук. Вплив режиму годівлі на ефективність вирощування цьоголіток.....	189
П. О. Шебанін. Ефективне використання генофонду свиней в умовах ТОВ «Таврійські свині»	195
Роль аграрних вищих навчальних закладів у формуванні культури майбутніх фахівців	203
Р. Б. Кухар, Н. Р. Мотько, І. Р. Дудик, О. П. Токарчук. Інформатизація освіти – необхідна умова при формуванні інформаційного суспільства	203

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4, а також електронний варіант на CD-ROM. Обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

Обсяг статті – до 8 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 30 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (5-9 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 11 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад, «Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Розширена англійська анотація повинна містити 250-300 слів, об'єднаних у логічні речення (що еквівалентно одній сторінці А4 формату, 14 шрифту, 1,0 інтервалу).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити

після номера джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]). Не подавати в тексті розгорнутих посилань, таких як (Іванов А. П. Вступ до мовознавства. — К., 2000. — С. 54) (ГОСТ 7.1-84).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підрисунковими підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремий файл фотмату TIFF (незжатий – uncompressed) або формату JPG (найкращої якості – best quality).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

**Редакційна колегія залишає
за собою право на редакційні виправлення.**

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК XXX.XX

Назва статті

*Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент
Л. П. Чернолата, кандидат сільськогосподарських наук
Інститут кормів УААН*

**Текст анотації* українською мовою*

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень

Название статьи

*Л. С. Прокопенко
Л. П. Чернолата*

**Текст аннотации* російською мовою*

Name of the article

*L. Prokopenko
L. Chornolata*

**Text of annotation* англійською мовою*

** Текст статті **

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко — К. : Вища школа, 1999. — 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. — 1999. — № 6. — С. 23—25.

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я
Випуск 3(80), том 2 – 2014

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова.*
Перекладач-коректор: *О. В. Неліна.*
Комп'ютерна верстка: *Ю. В. Антонович.*

Підписано до друку 28.10.2014. Формат 60 x 84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 13,4.
Тираж 300 прим. Зам. № ____ . Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м.Миколаїв, вул.Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.